לט: שלשה מינין פרק ששי נזיר

עיקבי נימהון. זקנים הסמוך לסנטר נראה לכן אלמא מלמתת הלמר אין סוף הלמר א) הכנוי בבהמה בנוי: **לסתור.** הה ס"ד מלמתת רבי פירוש הה הוכמנו דמלמתת רבי וא"כ לא נשאר משער שהיה בו משעת קבלת נזירות כדי לכוף ראשו לעיקבו אלא ש"מ מלעיל רבי ואותו שנשאר היינו אותו דמעיקרא: **כגון** שגילחוהו אחר מלאת. ביום ל': ומני ר' אליעזר היא דאמר כל אחר מלאת ז' סותר. אם נטמא עד שיהא ג' וז' וכן אם גלחוהו ביום ל' סותר ז' שלא יכול לגלח תגלחת נזרו עד אחר ז': **ומ"ט** דר"א. קאי ב) [אלעיל] כלומר מ"ט אמרת לר' אליעזר כי גלחוהו אחר מלאת לסגי בו! והא אין גידול שיער פחות משלשים יום: **יליף** תגלחת טהרה. סתירה [1] שהיא ע"י תגלחת שהיא טהורה מסתירה הבאה ע"י טומאה מה תגלחת כי נטמא ביום ל' ממתין ז' [ואם לא] כך תגלחת טהרה כשגלחוהו ולא שיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקבו ז' ואם לא: **וקים** להו לרבנן דבל ז' אין השערות גדילין אלא כדי לכוף [2]אינו סותר כלום דנגידול של סתירת ז' אינו גידול כי אם כדי לכוף א"כ לא בעינן ז' לתגלחתו[2] שיהיה בשער ראשו אלא כדי לכוף ואם גלחוהו אחר מלאת נמי ושיירו בו כדי לכוף אינו סותר אבל ולאי תגלחת דמוך מלאת סותר [3] כדלקמן מטעם גידול שער אבל כשגלחוהו אחר מלאת כיון שהיה לפנינו גידול שער ביום שלשים הראוי לתגלחת כדאמרן מדאוריתא דיו בכך ומיהו ז' יש לו להמתין וילפינן[3] מתגלחת טומאה ותע"ג דלא דמי לגמרי דהתם צריך להמתין ז' כדי להביא קרבנותיו בטהרה מ"מ שוו תכסיס פתם[4] סתירה לתגלחת[5] דאחר מלאת לסתירת טומאה אבל לרבנן ולאי כיון [6] [דאם] נטמא [לאחר מלאת] סותר ל' יום כדאמרינן בפ"ג (דף טז.) ה"ג הוו ילפי' כל תגלחת [7] (דטומאה)[6] דלאחר מלאת לסתירת ל' כמו בטומאה דבעינן בשעת תגלחת גידול שער של ל' יום כי גלחוהו נמי אחר מלאת יהיה סותר ל' יום ולא הוה סגי כמו[7] ששיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקבו כ"א[8] שיירו בו מה שראוי ליגדל בל' יום ולכך אוקמי' דוקא כר' אליעזר אבל ולאי כרבנן נמי מצי לאוקמי וכגון שגלחוהו [1] [ביום ל"ב או ל"ג] אמרו רבנן לר"א דנטמא ביום ל"ב דאינו סותר אלא ז' כדפ"ל ושמא י"ל [8] דמודו כענין[9] אחר מלאת שהביא קרבנו [דאינו סותר כלום] ודוקא לר' אליעזר דאחר תגלחת מעכבת שם[10] גלחוהו לסתיס ולא שיירו בו כדי לכוף סותר ל'[11] יום כדי לגלח ולחזור[12] ולהביא קרבנותיו אבל לרבנן דאחרי דתגלחת [9] [דאחר מלאת] לא מעכבת אינו סותר כלום ומותר לשתות יין מיד אחר שהביא קרבנותיו ומהי דלרבנן נמי טעון תגלחת למלות וצריך להמתין ז' ימים ליטמא[13] [דאינו] סותר משמע דאם לא שיירו בעיא סתירה שים שום איסור מכח נזירות עליו או שאסור לשתות יין או לגזוז דבר אחר כל כמה דלא חזר וגילח ולרבנן לא הוי שום איסור עליו: **ת"ר** אין לי אלא תער. דוקא שלוקה: תלש בה כל שהוא. פירוש שלא בתער בין שעקר השער מתחילתו סמוך לראשו ומיהו שלא כעין תער ובין שלא עקרו לגמרי כ"א מקצתו מעין דאסור: ת"ל קדוש יהיה גדל פרע. שמלוה לגדל שער ועובר בעשה אי מגלח ממנו כלל גם כי אינו קוצץ לגמרי מעיקרו לגמרי כעין תער איכא לאו בכל המעבירין כתני בריש[14] דלא פליגי אהדדי אבל ניחא ליה להאי תנא למימר קדוש יהיה שמעבין איסור אינו[15] קוצץ לגמרי מעיקרו: **רבי** יונתן אומר אין בו! תלש **בשפם** פטור. כין כי נמי תלש מעיקרו כין אינו תלש[16] מעיקרו אינו עובר כלל אפי' כעין תער אלא בתער ולא בשאר מעבירין וכן משמע הסוגיא דלקמן דלר' אליעזר נזיר אינו חייב בשאר מעבירין ג"כ [אנו] זקוקין לומר דאד מהנך אית ליה הכי ולכולהו שאר תנאי אמרי דמיחייב בשאר מעבירין ג"כ ר' יונתן הוא דסבר הכי: **והכתיב** קדוש יהיה גדל פרע. ומשמע דאיסור עשה מיהא איכא [1] כמעבירין ומשני דכי מגלח בתער לראשו[17] לאו ועשה אבל שלא בתער גם כי גילח הכל ליכא לאו ולא עשה: **כל** שהוא. פירוש אפי' שער [אי'] ת"ל לא יעבור על ראשו. לרבות כל המעבירין ובלבד שיהא כעין תער מעיקרו[18] משרשו לגמרי ותנא דמתני' נמי ס"ל כהאי תנא וכת"ק דר' יונתן: **ומאחר** שסופינו לרבות כל דבר. אפילו שאר מעבירין ב): מה ת"ל תער. [מימה לימא][19] לאסמויעינן כעין תער ל)לרבות[20] משחית וכו': **לפי** שלא למדנו תגלחת האחרונה שיהא בתער ולא למדנו ממצורע אי אפשר שאין לומרין קל מחמור עליו. ולקמן יליפינן מהיכא פשיטא להאי תנא דתגלחת מצורע בתער והא לא כתיב תער בפירוש: ג) **שאין** דנין קל מחמור. שהמצורע חמור שטעון תגלחת כל שער גופו דכתיב (ויקרא יד) והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו וגו' תאמר בנזיר שהוא קל שאינו צריך לגלח אלא ראשו דכתיב בהדיא בקרא ולכך לא יטעון תער [לכן] כתיב תער לא יעביר ואם אינו ענין לאיסור העברה שבתוך מזרותו דהא ב) [אינו] בכל המעבירין לקי תמיהו לענין תגלחת למלות תגלחתו של סוף מזרותו דאינו אלא בתער:

רבי

עיקבי נימהון ש"מ מלתחת רבי ש"מ ואלא הא דתניא א)נזיר שגילחוהו לסטים ושיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקבו אינו סותר ואי סלקא דעתך מלתחת רבי ליסתור כגון שגילחוהו אחר מלאת ומני רבי אליעזר היא ל)דאמר כל אחר מלאת ז' סותר מ"ט דר"א יליף תגלחת טהרה מתגלחת טומאה מה תגלחת טומאה שבעה אף תגלחת טהרה שבעה וקים להו לרבנן כל ז' יומין אתיא מזייא כדי לכוף ראשו לעיקבו: נזיר שגילח בין בתער בין בזוג או שסיפסף כל שהוא חייב: ת"ר [1]תער [2]אין לי אלא תער [3]תלש מירט סיפסף כל שהוא מנין ת"ל [4]קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו דברי ר' יאשיה ר' יונתן אומר תער אין לי אלא תער מירט תלש סיפסף כל שהוא פטור והכתיב קדוש יהיה למימרא דאם גילח ליה בתער קאים עליה בעשה ול"ת תניא אידך תער אין לי אלא תער תלש מירט סיפסף כל שהוא מנין ת"ל [5]לא יעבור על ראשו ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל תער לא יעבור על ראשו לפי שלא למדנו לתגלחת האחרונה (ה) [6]שיהיה בתער ללמדו ממצורע אי אפשר שאין

תגלחת כדי שיהא יכול לגדל קצת שיער בתגלחת טהרה. וקודם מלאת לא מיתוקמא משום דקודם מלאת סותר ל' וכדפרישנן בפירקא לעיל (ד' י:) לדברי ר' אליעזר התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר אלא כל אחר מלאת נטמא או נתגלח לגמרי אלא הביאו בו שיער כלל סגי ליה בתגלחת כל דהו ואמור רבנן כיון דבהגך ז' ימים גדלה מזיא כדי לכוף ראשו לעיקבו אינו סגיא ואילו הכא כיון ששיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקבו אינו צריך ליטמות כלל ומגלח לאלתר ומביא קרבנותיו ומותר ביין: **אלא** שיער בסמוך לבשר אבל לא עקרו לגמרי וכגון שעיקרו נראה: **מירטו.** דעקרו לגמרי ממקום גידולו: **סיפסף.** [7] כמו סוף: **ס"ל קדוש יהיה.** אלא ישיר בשום דבר ויינמו לגדל פרע: **והכתיב (אומר) קדוש יהיה גדל פרע.** דמשמע קדוש יהיה אלא [8]יסירנו בשום דבר להכי כתב קדוש[9]: **למימרא דכי גילח לו בתער קאי עליו בעשה ול"ת.** דמשמע קדוש יהיה שלא יעבירנו בתער ולאו הכא מכלל עשה עשה: **אלא מירט סיפסף כל שהוא מנין ס"ל לא יעבור על ראשו.** לרבות [10] המעבירין: **ומאחר שסופינו לרבות כל דבר.** המעביר כדכתיב לא יעבור מה ת"ל תער: **לפי שלא למדנו לתגלחת האחרונה.** של טהרה לאחר תשלום ימי נזירות שיהא בתער לפי שלא כתב אלא וגילח את [11] שער ראשו נזרו לכך כתב לך תער כאן שאינו צריך [1]ללמדך שאותה תגלחת לא תהא אלא בתער: [12] **ללמדו ממצורע אי אפשר דאין קל מחמור להחמיר עליו.** דמצורע הוי חמור לפי שהוא צריך לגלח את כל שערו כדי שיהא כל בשרו [1]בתגלחת מה שאין בנזיר:

ואין

לגדל שער ועובר בעשה אי מגלח ממנו כלל גם כי אינו קוצץ לגמרי מעיקרו לגמרי כעין תער איכא לאו בכל המעבירין כתני בריש[14] דלא פליגי אהדדי אבל ניחא ליה להאי תנא למימר קדוש יהיה שמעבין איסור אינו[15] קוצץ לגמרי מעיקרו: **רבי** יונתן אומר אין בו! תלש **בשפם** פטור. כין כי נמי תלש מעיקרו כין אינו תלש[16] מעיקרו אינו עובר כלל אפי' כעין תער אלא בתער ולא בשאר מעבירין וכן משמע הסוגיא דלקמן דלר' אליעזר נזיר אינו חייב בשאר מעבירין ג"כ [אנו] זקוקין לומר דאד מהנך אית ליה הכי ולכולהו שאר תנאי אמרי דמיחייב בשאר מעבירין ג"כ ר' יונתן הוא דסבר הכי: **והכתיב** קדוש יהיה גדל פרע. ומשמע דאיסור עשה מיהא איכא [1] כמעבירין ומשני דכי מגלח בתער לראשו[17] לאו ועשה אבל שלא בתער גם כי גילח הכל ליכא לאו ולא עשה: **כל** שהוא. פירוש אפי' שער [אי'] ת"ל לא יעבור על ראשו. לרבות כל המעבירין ובלבד שיהא כעין תער מעיקרו[18] משרשו לגמרי ותנא דמתני' נמי ס"ל כהאי תנא וכת"ק דר' יונתן: **ומאחר** שסופינו לרבות כל דבר. אפילו שאר מעבירין ב): מה ת"ל תער. [מימה לימא][19] לאסמויעינן כעין תער ל)לרבות[20] משחית וכו': **לפי** שלא למדנו תגלחת האחרונה שיהא בתער ולא למדנו ממצורע אי אפשר שאין לומרין קל מחמור עליו. ולקמן יליפינן מהיכא פשיטא להאי תנא דתגלחת מצורע בתער והא לא כתיב תער בפירוש: ג) **שאין** דנין קל מחמור. שהמצורע חמור שטעון תגלחת כל שער גופו דכתיב (ויקרא יד) והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו וגו' תאמר בנזיר שהוא קל שאינו צריך לגלח אלא ראשו דכתיב בהדיא בקרא ולכך לא יטעון תער [לכן] כתיב תער לא יעביר ואם אינו ענין לאיסור העברה שבתוך מזרותו דהא ב) [אינו] בכל המעבירין לקי תמיהו לענין תגלחת למלות תגלחתו של סוף מזרותו דאינו אלא בתער:

רבי

כריתה. 15. ל"ל אף אם אינו. 16. ל"ל תולש. 17. ל"ל איכא לאו ועשה כי'. 18. ל"ל דשוקרי. 19. תיבות מימה לימא נמחק ול"ל דלא. 20. ל"ל לכתוב.

עין משפט נר מצוה

מו א מי' פ"ו מהל' מירות הלכה ח ופ"ה שם הלכה יא:

מז ב מי' פ"ה מהלכות מירות הל' יח סמג לאוין רמב:

מח ג מי' פרק ח שם הלכה ו:

נוסחת הריב"ן

ל) עיקבי דיקניהון: כ) דלקדים הפ"ד: ג) ל' יוסי: ד) שמתך דאם הסער כל שהיא ומשמע שפסף כמו סוף: ה) ישרינו: ו) (לגמרן) ליתא בכ"י: ז) כל כמו כדלעיל מה שאין כן בנזיר:

מוסף רש"י

מירט. פיכה המתרטת את הסער ושוקרמו מגילו (מאירי בשבת).

פי' הרא"ש

עיקבי דקניהן לבנים ש"מ מלתחת רבי: ולסתור דהא סליד מלתחת רבי. כלומר דהא ק"ל מלתחת רבי דכך עלתה המסקנא: כל אחר מלאת ז' סותר. לאו דוקא סותר אלא צריך להמתין עד שיהו עליו ג' וז': אף תגלחת טהרה ז'. אם גלחוהו לסטים לאחר מלאת קודם הבאת קרבנותיו משהא תגלחתו ז' ימים: וקים להו לרבנן דכל ז' יומין אתיא מזיא לכוף ראשו לעיקבו כי לתוהו אחר מלאת נמי מיון ששיירו בו לכוף אינו סותר אבל לרבנן דאם נטמא אחר מלאת סותר ל' ום כראיתא לעיל פ"ג. א"כ בתגלחת דלאחר מלאת נמי אי הוה ליף מטומאה דאחר מלאת הוה נעי ל' יום. הלכך אוקמה ר' אליעזר. נזיר שגלח בין בזוג בין בתער או שסיפסף נזיר (שפסוף) והשיר שערות חייב כדפ' בגמ' לא עבור לרבות כל המעבירים: תלש מרט שפסף. תלש כיד מירט: סם שפסוף ביד והעביר השער. ת"ל קדוש יהיה דל פרע שעבר על מצות עשה שצוה הכתוב לגדל שער ולא להעבירו: מימרא דכי גילח ליה בתער קאים עליה בעשה ולא תעשה. אבל בשאר מלות שער אפי' עשה אין לו. ומתני' דמתחיבה אלקות לכל המעבירים ולא (כתב) מהני תנאי דלר' אשיה עשה הוא דאיכא בשאר מעבירים ולר' יונתן אפי' עשה ליכא. א"נ בעין תער מודו דלקי בכל המעבירין והכא פליגי ששייר מן השער קצת אין בהם כדי לכוף ראשו עיקרו: מה ת"ל תער כתוב לא יעבור שער אשו: ללמדו ממצורע א. ולקמן מפרש מהיכן קים לן תער במצורע:

מסורת הש"ס

מ) (לעיל לט:) לקמן מז. מב.). ב) שייך לע"ל. ג) (כמדבר ו). ד) גי' מ"מ כל (וכ"ה בכ"י). ה) שייך לדף מ.

תורה אור השלם

1. כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַיְיָ קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: במדבר ו ה

הגהות הב"ח

(א) גמ' לתגלחת המתרוטה שהיא בתער דללמדו: (ב) תש"י ד"ה וכתיב וכו' קדוש יהיה למימרא כל"ל וכה"ל: (ג) ד"ה מלם וכו' לרבות שאר כל המעבירין: (ד) ד"ה לפי וכו' ונילף מה מלם נמי כ"ל ותיכת שער נמתק: (ה) ד"ה דללמדו וכו' מה שאין בן בנזיר:

גליון הש"ס

גמ' אין לי אלא תער. עיין פוסק דף טו ע"א:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תוד"ה עיקבי וכו' אין סוף הלמר הכנוי. מיכת הלבנים נמתק וכ"כ הסמוך בהמה. פ"מ: ב) ד"ה ומלי מעמא דר"א קאי אלעיל. מיכת אלעיל נמתק וכ"כ מגילתוהו: ג) ד"ה וקים להו וכו' אלא לכוף לכך כל"ל: ד) לרבנן דמוך מלאת סותר ביום שלשים כל"ל: ה) באו"ר אבל לרבנן ולאי כיון דנטמא נמתק ומגלח לאלתר ומביא קרבנותיו ל"ל וכ"כ עי' ר"מ: ו) באו"ר הוי ילפינן כל תגלחת דטומאה. מיכת דטומאה נמתק וכ"כ דטהרה: ז) באו"ר וכגון שגלחוהו ביום ל"ב אי ל"ג אמרו. מן מיכת ביום עד אמרו נמתק. כ"כ ב' ימים אי ל' ימים אחר מלאת דטומאה רבנן כל"ל. מ"מ: ח) באו"ר ושמא י"ל דמודו כענין. מיכות דמודו כענין נמתקו וכ"כ בתריב כאן כל"ל: ט) באו"ר אבל לרבנן דאחרי דתגלחת לא מעכבא כל"ל: י) ד"ה ומכתיב וכו' מיכת אינה כשאר מעבירין כל"ל: כ) ד"ה ומאחר וכו' אפי' שאר מעבירין. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד מה ת"ל תער: ל) באו"ר לאסמויעי' כעין תער לרבות. מיכת לרבות נמתק. וכ"כ וי"ל דל"כ לכתוב מפשיט כל"ל. ועי' מ"מ ודו"ק: מ) ד"ה שאין וכו' שבתוך מזרותו דבא פליגי. מיכת אינו נמתק וכ"כ אפילו:

הגהות התוספות

1. ל"ל מלאת סתירה. 2. ל"ל לא בעינן כשפת מגלחתו כו'. 3. ל"ל דילפינן. 4. מיכת כתם נמתק. 5. ל"ל דתגלחת. 6. ל"ל מטומאה. 7. ל"ל כמה. 8. ל"ל אא"כ. 9. ל"ל דמודו כאן אחר כו'. 10. ל"ל אם. 11. ל"ל ו'. 12. ל"ל כדי לחזור ולגלח. 13. ל"ל מיהו לשמא. 14. ל"ל כאחרן

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com